

2. Біляковська О. О. Вища освіта: шлях до забезпечення якості. Інноваційна педагогіка. Одеса, 2019. Вип. 10. Т. 1. С. 93–96.
3. Кічук Н. В. Компетентність саморозвитку майбутнього фахівця: особистісно орієнтовані технології формування у вищій школі. *Науковий вісник Миколаївського державного університету. Педагогічні науки* : зб. наук. праць. 2006. Т. 1. Вип. 12. С. 80–87.
4. Кубанов Р. Якість вищої освіти: порівняльний аналіз поглядів зарубіжних і вітчизняних науковців. *Порівняльно-педагогічні студії*, 2014. Вип. 6(20). С. 27–32.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-515-0-9>

PROBLEMS OF ART IN PUBLIC SPACE

ПРОБЛЕМАТИКА ВІЗУАЛЬНИХ ВИДІВ МИСТЕЦТВ У ГРОМАДСЬКОМУ ПРОСТОРИ

Diachenko A. V.

Member of the Union of Designers of Ukraine, Member of the National Union artists, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Associate Professor at the Department of Industrial Design and Computer Science of Technologies, Dean of the Faculty of Decorative and Applied Arts Mykhailo Boichuk Kyiv State Academy of Decorative Applied Arts and Design Kyiv, Ukraine

Дяченко А. В.

членкиня спілки дизайнерів України, членкиня Національної спілки художників, кандидатка педагогічних наук, доцентка, доцентка кафедри промислового дизайну і комп'ютерних технологій, деканка факультету декоративно прикладного мистецтва Київська державна академія декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука м. Київ, Україна

Громадський простір є важливим майданчиком для демонстрації візуальних мистецьких творів завдяки своїй відкритості та доступності. Унікальність громадських просторів полягає в їхній багатофункціональності та соціальній інтерактивності, що створює особливі умови для взаємодії мистецтва із суспільством. Це сприяє залученню громадян до дискусій щодо суспільних цінностей, зокрема через вуличне мистецтво, мурали або ленд-арт проекти [4]. Мистецтво в урбаністичному просторі може сприяти підвищенню обізнаності про проблеми екології, соціальної нерівності чи глобалізації (наприклад, мурали про кліматичні зміни або міські інсталяції на екологічну тематику) [2].

Проблематика використання мистецтва в громадському просторі включає необхідність врахування різних соціокультурних контекстів, щоб не викликати конфлікти чи непорозуміння серед громадян

Українські мурали, як у Києві, Дніпрі чи Харкові, стали інструментами культурної дипломатії, але також викликали суперечки щодо їхньої відповідності міському середовищу. Саме громадський простір часто стає місцем, де мистецькі ініціативи викликають суперечки через політичну чи ідеологічну спрямованість, і ця проблема має декілька рівнів:

Соціокультурні розбіжності

Різноманіття аудиторії громадських просторів означає, що твори мистецтва можуть сприйматися неоднаково залежно від соціального, культурного або політичного бекграунду окремих груп. Наприклад, мурали, які відображають історичні чи національні події, можуть отримати схвалення одних та викликати протест інших через асоціації з суперечливими аспектами історії чи політики.

Політична інструменталізація мистецтва

У певних випадках мистецтво в громадському просторі стає засобом політичної пропаганди. Це може викликати протидію з боку громадян, які сприймають такі інтервенції як нав'язування ідеології. Наприклад, художні твори, створені на замовлення державних чи приватних інституцій, часто сприймаються як механізм контролю суспільної думки.

Морально-етичні виклики

Деякі твори провокують дебати щодо етичності їхнього змісту. Наприклад, стріт-арт із зображенням чутливих соціальних тем (гендерної рівності, ЛГБТ-спільноти, релігійних переконань) може бути як підтриманий прогресивними групами, так і відкинутий консервативними верствами населення.

Контексти міської ідентичності

У містах із сильними локальними традиціями мистецькі інтервенції можуть виглядати чужорідними або суперечити усталеному візуальному та культурному ландшафту. Наприклад, у малих містах мурали в стилі абстракціонізму часто викликають відторгнення, тоді як у мегаполісах вони можуть вважатися нормою.

Відсутність громадського консенсусу

Складність узгодження мистецьких ініціатив із громадою є серйозною проблемою. В Україні процес погодження великих мистецьких проєктів часто недостатньо прозорий, що викликає обурення серед місцевих жителів. Прикладом є мурали в Києві, які іноді створюються без консультацій із громадськістю, що призводить до їхнього негативного сприйняття.

Ефемерність та фінансування

Багато творів у громадському просторі не зберігаються довготривало через вандалізм, кліматичні умови або відсутність коштів на утримання. Це може сприйматися як неповага до художника або до інвестицій громади [3, с 101].

Рекомендації для подолання проблем є наступними:

– Проведення відкритих громадських обговорень перед створенням значних мистецьких об'єктів.

– Інформування громадськості про значення та контекст твору через інтерв'ю, екскурсії або інтерактивні заходи.

– Включення різноманітних точок зору при виборі тематики творів.

– Забезпечення фінансування для довготривалого збереження творів, особливо у випадку муралів.

В Україні митці часто стикаються із труднощами отримання дозволів або недостатньою підтримкою з боку державних органів [1]. Інституційні реформи та прозорість рішень є необхідними для успішного розвитку цієї сфери. Наприклад, роль культурних інституцій, таких як PinchukArtCentre, залишається важливою для створення місць діалогу між мистецтвом і громадою.

Отже, мистецькі інтервенції у громадському просторі сприяють соціальному діалогу, особливо в контексті інтерактивних та інклюзивних проєктів. Успішні приклади включають стріт-арт, як спосіб висвітлення локальних проблем. Твори Олександра Бабака чи Гамлета Зінківського стають прикладом використання нових медіа для підсилення соціального меседжу. Виклики глобалізації змушують українських митців інтегрувати сучасні світові тенденції у свої твори, зберігаючи при цьому національні традиції. Мурали на теми збереження культурної спадщини демонструють цей баланс.

Література:

1. Левченко М. Г., Форостян А. Ф., Кузнецов С. В. Інтеграція сучасного мистецтва в культурний простір регіонів України. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*. 2021. № 3. С. 98.

2. Скрипняк А. 24-й український ленд-арт симпозиум у Могриці .Nachasi, 2021. URL: <https://suspilne.media/sumy/142043-land-art-simpozium-startuvav-u-mogrici-na-sumsini/> (дата звернення: 24.06.2021).

3. Малих К. Розвиток інституційного середовища для мистецтва в Україні 2018. URL: <https://supportyourart.com/conversations/kseniya-malyh-pro-osvitu-menedzheriv-kultury-v-ukrayini-yihnyu-kompetencziyu-ta-misiyu/> (дата звернення: 19.09.2021).

4. Михальчук О. Еволюція медіа у візуальному мистецтві та сучасний український досвід . 2020. URL: <https://ekmair.ukma.edu.ua/items/bef8341d-ec88-420e-8ef5-9b832af8201e> (дата звернення: 14.01.2020).

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-515-0-10>

THE PROCESS OF VIRTUALIZING UKRAINE'S MUSEUM HERITAGE IN WARTIME: CHALLENGES AND PROSPECTS

ПРОЦЕС ВІРТУАЛІЗАЦІЇ МУЗЕЙНОЇ СПАДЩИНИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Iliusha V. G.

*Postgraduate at the Department
of Art Expertise
National Academy of Culture and Arts
Management
Kyiv, Ukraine*

Ілюша В. Г.

*аспірантка кафедри
мистецтвознавчої експертизи
Національна академія керівних кадрів
культури і мистецтв
м. Київ, Україна*

Війна – це час глибоких викликів, але вона також може стати каталізатором розвитку культури і мистецтва. Триваюча агресія в бік України викликала відродження художньої виразності, адже мистці різних напрямків втілюють у своїй творчості сучасні реалії. Від літератури та візуального мистецтва до музики й цифрових медіа – українська культура стала потужним інструментом опору, єдності та ідентичності. Разом з тим посилюються зусилля щодо збереження багатой спадщини України. Музеї, бібліотеки та культурні інституції відіграють важливу роль у збереженні історичних документів, художніх колекцій та національних скарбів від потенційного пошкодження та пограбування. Метою цієї розвідки є узагальнення наявного українського досвіду віртуалізації в музейній сфері в складних умовах війни.

В Україні фокус уваги змістився на порятунк своєї культури, саме тому наразі перед кожним музеєм стоїть задача збереження своїх фондів, як важливих складових фундаменту національної ідентичності. Окрім локальних проектів кожного окремого закладу, реалізується декілька значущих проектів національного рівня віртуалізації музейної та культурної спадщини, спрямованих на збереження історичних цінностей та надання їм глобального доступу [1].

Процес оцифрування та віртуалізації в Україні значно пришвидшився під час війни. Одним із прикладів цього є Реєстр Музейного